

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin

Moraru Petru

juducând recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 195 pușcași din 13 decembrie 1944, în cauza penală în privința lui

Lapșin Cornei Vasilievici, născut în anul XXXXXX, originar din XXXXXX.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr.195 pușcași din 13 decembrie 1944, Lapșin Cornei Vasilievici a fost condamnat în baza art.54-1 „a” Cod penal al RSSU la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței inculpatul Lapșin Cornei a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de armata germană în orașul Vorosilovgrad, în august 1942, benevol a dat acordul să colaboreze cu organele de reprimare germane pentru a identifica cetățenii sovietici, care se opuneau autorităților de ocupație. Afară de aceasta, inculpatul Lapșin Cornei, prin pătrundere în locuințe a sustras bunurile ce aparțineau cetățenilor sovietici, care au fost evacuați. Fiindu-i frică pentru crimele comise, inculpatul în timpul ofensivei armatei roșii, s-a retras împreună cu unitățile germane, având intenția să traverseze frontiera și să se întoarcă la locul de baștină, în România, însă intențiile n-au fost realizate, deoarece a fost reținut.

3. La 15 mai 2017, adjunctul Procurorului General, Serbinov Igor, declară recurs în anulare și invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr.195 pușcași din 13 decembrie 1944, încetarea procesului penal și reabilitarea lui Lapșin Cornei Vasilievici, în temeiul art. 3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor

politice, precum și, din motivul că, în materialele dosarului nu se conțin probe, care ar confirma că inculpatul Lapșin Cornei ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre prejudicierea capacității militare a URSS independenței statale sau inviolabilității teritoriale a acesteia, așa cum prevede art.54-1 „a” Cod penal al RSSU.

Mai mult ca atât, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Consideră condamnarea lui Lapșin Cornei pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. Judecând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și cu prevederile legii penale, Colegiul penal consideră că recursul declarat urmează a fi admis cu casarea hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „trădare de patrie” și „agitație antisovietică”, în temeiul art. 54-1 „a”, 54-1 „b” din Codul penal al RSSU și 58-10 alin.2 Cod penal al RSFSR.

Sub acest aspect, instanța de recurs reține că, Lapșin Cornei Vasilievici a fost condamnat la 13 decembrie 1944, prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr.195 pușcași, pentru trădare de patrie, în lipsa apărătorului, fără a-i fi respectat dreptul la apărare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Lapșin Cornei Vasilevici, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

În contextul celor expuse, Colegiul penal concluzionează că recursul în anulare declarat de procuror este întemeiat și pasibil admiterii.

5. În conformitate cu art. 457 alin. (3), 453 alin. (1), 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează total casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 195 pușcași din 13 decembrie 1944, în cauza penală în privința lui **Lapșin Cornei Vasilevici**, condamnat în baza art.54-1 „a” Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **27 iunie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin

Moraru Petru